

Sinisen bussin tarina III

Stadin dösat 1992- 2004

HKL -Bussiliikenne
HST-Busstrafik

Johdannoksi

Kyseinen teos on kolmas sarjassaan, ja se kattaa HKL:n käytössä olleet autot vuoden 1992 alusta vuoden 2004 loppuun.

Tämä samainen ajanjakso on osin myös HKL:n oman liikelaitoksen eli HKL-Bussiliikenteen toimintakausi. Syynä liikelaitoksen perustamiseen 1995 oli tarve kilpailutuksissa erottaa operoivan HKL:n bussiliikenteen toiminta muusta liikennelaitoksesta. Yhteinen talous bussiliikenteen ja muun liikennelaitoksen kanssa nosti kilpailutuksessa esiin ongelmia HKL:n harjoittaman bussiliikenteen subventoinnista muualta kaupungin kuntataloudesta. Oman liikelaitoksen myötä tällainen vaikutelma vältettiin.

Julkaisun kattama kausi päättyy HKL-Bussiliikenteen ja Suomen Turistiauton yhdistämiseen Helsingin kaupungin omistamaksi osakeyhtiöksi nimeltään Helsingin Bussiliikenne Oy. Toimintansa tämä yhtiö aloitti vuoden 2005 alusta, mistä lähtien HKL:llä ei enää ollut liikenteen tuottajana mitään tekemistä bussiliikenteen kanssa. Osa tässä teoksessa olevista kuvista on kuitenkin taltioitu vasta yhtiön aikana.

Bussien poistoajankohdissa on suuria eroja lähteistä riippuen. Myös samassa lähteessä voivat jotkut päivämäärät olla joskus viimeisen linjallaolopäivän mukaan ja joskus virallisen kirjanpidosta poiston mukaan. Virallisen- ja käytännön poistopäivän välillä voi olla useiden kuukausien ero.

Teos poikkeaa muodoltaan ja rakenteeltaan aikaisemmista. Se on tarkoitettu sähköisesti vapaasti jaettavaksi, mutta on myös erikseen painettuna tilattavissa. Syynä tähän ratkaisuun on painettujen kirjojen kustantamiseen liittyvät ongelmat ja kirjojen vähäinen kysyntä. Rajoitettu sivumäärä on valitun tuotantokuvion sanelema, eikä mahdollista aikaisempaan tapaan laajoja autokohtaisia selvityksiä. Toivomme teoksen kuitenkin palvelevan lukijoitaan HKL-Bussiliikenteen linja-autojen kevyenä käsikirjana.

Kiitämme kaikkia kuvillaan tämän teoksen mahdollistaneita.

Helsingissä 2026

Kimmo Nylander
Reima Tylli

PAINETUN TEOKSEN TILAUKSET OSOITTEESTA:

aineisto@kiriprintti.fi

Teoksen hinta 24 euroa ja toimitus pikkupakettina 15 euroa. Yhteensä 39 euroa. Hinnat sisältävät alvin.

Kehittyvä linja-autojen tekniikka

Bussien tekniikka kehittyi 1992–2004 merkittävästi. Seuraavassa vaihteistojen ja linjakilpien muutoksista.

HKL:n linja-autojen vaihteistot

Tämän julkaisun aikakaudella 1992–2004 HKL:n bussit varustettiin pääsääntöisesti automaattivaihteistoin. Siksi autosarjojen teknisessä erittelyssä ei ole erikseen mainintaa vaihteistoista. Manuaalivaihteita esiintyi lähinnä joissakin pikkubusseissa, esimerkiksi Citroën Jumpereissa. Automaattivaihteistoja oli kuitenkin eri merkkisiä. Yleisimmin käytettiin ZF:n tuotteita, mutta esimerkiksi Scanioihin asennettiin myös Voithin vaihdelaatikoita. 1990-luvun lopulta alkaen lähes kaikki vaunut saivat ZF:n vaihteiston, joko neli- tai viisiportaisena.

Vaihteiston valintanappulat sisälsivät usein 1-2-D-N-R-painikkeet. Ykkösvalinnalla vaihteisto ei vaihtanut ykköstä pidemmälle. Kakkosessa suurin vaihde jäi valitsematta ja D-asennossa kaikki välitykset olivat käytössä. N oli vapaa-asento ja R peruutusvaihde. Myöhemmin valikoima yksinkertaistui sisältäen vain D-N-R-napit.

Bussien linjakilvet

Vuoteen 1998 asti HKL:n busseissa käytettiin yleisesti moninauha-numerokilpiä. Pitkään kilvet sisälsivät kolme nauhaa, mutta Scanioista 9402-9411 -lähtien nauhoja asennettiin seutuliikennettä silmällä pitäen neljä. Jokainen nauha sisälsi numerot 0-9, ja viimeinen nauha lisäksi kirjaimia. Näin kilvissä saatettiin esittää kolminumeroinen linjatunnus lisäkirjaimen kanssa. Liikennelaitos suosi kotimaisen Vantronin kauko-ohjattavia kilpilaitteistoja, tosin vuoden 1995 Scania MaxCi -sarjaan laitettiin Brose ZB 100 -koneisto. Linjakilvet sijoitettiin autoissa eteen ja taakse sekä oikealle sivulle.

Vuonna 1998 siirryttiin uudenlaisiin sähköisiin kilpiin. Muutamassa autossa havaittiin Mitronin lcd-mosaiikki-numeronäyttöjä, muuten bussit saivat Mobitecin ja Brosen pistematriisikilpiä. Niissä näyttö koostui pienistä kaksipuolisista pisteistä, joissa toinen puoli oli musta ja toinen keltainen. Haluttu teksti tai muu kuvio muodostui, kun pisteet kääntyivät keltaiselle puolelle.

Volvo-sarja 9852-9854 otettiin käyttöön vuoden 1998 lopulla, ja siitä lähtien lähes kaikkiin uusiin busseihin asennettiin kotimaisen Mitronin laitteistot lcd-mosaiikkitekniikalla. Vuodesta 1999 alkaen informaatioita täydennettiin vielä keulaan sijoitetulla määränpäänäytöllä. Tällaista tosin kokeiltiin ensi kerran jo vuonna 1998 vaunussa 9706. Etukilpi sisälsi kolme suurta numeropaikkaa ja yhden pienemmän kirjainpaikan. Tekstikilpeen sijoittui 15 kirjainruutua kahdessa rivissä. Sivu- ja takakilvet olivat pienikokoisempia sisältäen neljä ruutua. Neljäs ruutu oli samankokoinen kuin muut, joten linjatunnuksen lisäkirjain näkyi saman korkuisena kuin numerot.

Joillakin seutulinjoilla saattoi olla kaksi lisäkirjainta. Vuonna 2002 autosta 243 alkaen Mitronin kilpimalli kehittyi siten, että etuosan näyttö sisälsi kaksi lisäkirjainpaikkaa, ja sivu- sekä takakilvessä oli nyt viisi saman korkuista ruutua. Kehitys jatkui edelleen, ja vuonna 2003 autosta 401 lähtien sivu- ja takakilven kirjainpaikat muotoiltiin numeroruutuja pienemmiksi. Näin linjatunnuksen lisäkirjaimet erottuivat niissäkin paremmin varsinaisesta linjanumerosta.

Mitronin vanha käyttöpaneeli oli hyvin selkeä. Suunta vaihdettiin M-nappia painamalla, ja ulkona kilvessä olevan määränpäätekstin havaitsi selkeästi näytössä. Vuodesta 2000-alkaen paneeliin liitettiin lisätoimintoja, eikä ulkona ilmenevä teksti enää ollut kuljettajan sisänäytössä näkyvillä automaattisesti, vaan sen nähdäkseen piti painaa tähtipainiketta. Lisäksi suunnanvaihtoon tarvittiin yhden sijasta kahden napin painamista. Nyt kun teksti ei ollut automaattisesti koko ajan näkyvillä, saattoi käydä hankalasti. Jos kuljettaja kerran unohti vaihtaa suunnan päätepysäkillä, mutta sen jälkeen aina vaihtoi, ajoi hän koko ajan vastakkaisen suunnan määränpäätekstein.

Uudet kilpilaitteistojen käyttöpaneelit sisälsivät muistipaikat 0001-9999. Linjat ohjelmoitiin järjestelmään siten, että esimerkiksi linjan 248 koodiksi näppäiltiin toisessa suunnassa 2480 ja paluusuunnassa 2481. Poikkeusvuoron 248K näytöt saatiin koodeilla 2482 ja 2483. Erilaisia koodeja linjaa kohti oli saatavilla kymmenen (2480-2489).

Useisiin nauhakilpi-autoihin vaihdeltiin sähköisiä näyttöjä. Monesti Mitronin mosaiikkeja, Mobitecin matriisinäyttöjä tai sitten moderneja led-kilpiä. Matriisit olivat led-kilpien tapaan joustavia sisällön suhteen. Numerot ja tekstit saattoi sijoitella vapaasti ja tilanteen mukaan eri korkuisena.

Pienkalustossa nähtiin poikkeavia kilpimalleja, ja niihin asennettiin vielä vuonna 2002 nauhakilpiä. Palvelulinjoilla linjatunnus näkyi usein pahvilapussa ikkunassa.

KANNEN KUVA: Peili menneeseen. Kuvaaja Kimmo Nylander.

9201 Scania / Carrus-Wiima

PERTTI LEINOMÄKI

9201 JBA-831 91-10 05-01

PERTTI LEINOMÄKI

Alusta	Scania N113CLB-LG
Kori	Carrus-Wiima 202
Pituus	11700 mm (valmistajan ilmoitus)
Akseliväli	6000 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Nelinauhaiset numerokilvet
Paikkoja	35+23

Etumatala.
Aluksi esittelyauto, HKL:n ensimmäinen matalalattiabussi.
Neljä eri väritystä vuosien aikana.

KIMMO NYLANDER

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

9301 Volvo / Carrus

PERTTI LEINOMÄKI

9301 CBH-176 93-04 07-06

Alusta	Volvo B10BLE
Kori	Carrus K204 City L
Pituus	12200 mm
Akseliväli	6000 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Kolminauhaiset numerokilvet
Paikkoja	39+23

Etumatala.

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

(9400) Valmet Ecobus

PERTTI LEINONMÄKI

(9400) ECO-1 94-00 03-00

Autoon ei merkitty kylkinumeroa.

Alusta	Valmet 74T Ecobus
Kori	Ecobus
Pituus	8350 mm
Akseliväli	4280 mm
Ovet	1-2-0
Kilvet	Kolminauhaiset numerokilvet
Paikkoja	24+20

Etumatala.
Kunnianhimoinen yritys tuoda markkinoille kotimainen midikokoinen matalalattia-auto.

PERTTI LEINONMÄKI

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

9401 MAN / Carrus-Wiima

PERTTI LEINOMÄKI

9401 GAS-1 94-00 02-00

Alusta	MAN SL 242F-LPG (1991)
Kori	Carrus-Wiima 202
Pituus	11680 mm
Akseliväli	5880 mm
Ovet	1-2-0
Kilvet	Nelinauhaiset numerokilvet
Paikkoja	45+21

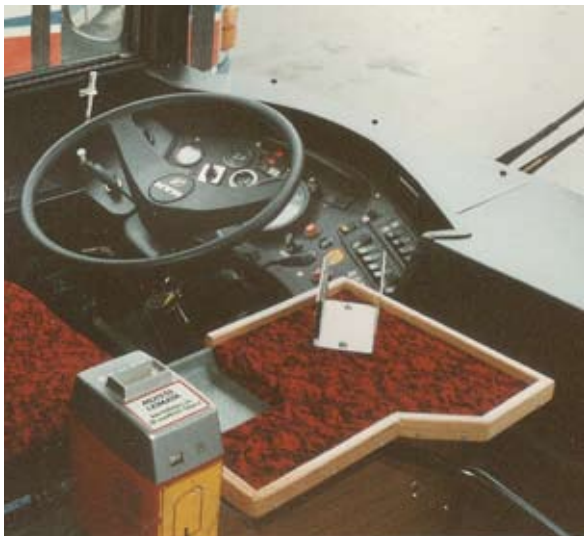
Korkealattiainen.
Ex. Espoon Auto 200, nestekaasukäyttöinen, verhot.

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

9402 – 9411 Scania / Carrus

PERTTI LEINONMÄKI

9402	JBM-680	94-12 05-00	
9403	JBM-656	94-12 05-00	
9404	JBM-531	94-10 09-04	a
9405	JBM-541	94-10 09-06	a
9406	JBM-551	94-10 09-06	b
9407	JBM-561	94-10 08-02	b
9408	JBM-594	94-11 08-00	
9409	JBM-595	94-11 07-01	
9410	JBM-626	94-11 09-06	c
9411	JBM-633	94-11 09-08	c

a] Asennettu verhot 12/1994.
b] Verhot.
c] Verhoiltu sisäkatto.

Alusta	Scania N113CLL
Kori	Carrus K204 City L
Pituus	12230 mm
Akseliväli	6300 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Vantron, kauko-ohjattavat nelinauhaiset
Paikkoja	41+28 (9402-9407), 39+32 (9408-9411)

Etumatalia.

PERTTI LEINONMÄKI

PERTTI LEINONMÄKI

KIMMO NYLANDER

9501 Volvo / Carrus

9501 NBH-952 95-04 07-06

PERTTI LEINOMÄKI

Alusta	Volvo B10L
Kori	Carrus K204 City U
Pituus	12400 mm
Akseliväli	6250 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Vantron, kauko-ohjattavat nelinauhaiset
Paikkoja	32+38

Kokomatala.
Aluksi omistaja Volvo-rahoitus, esittelyauto, verhot.
HKL:n 50-vuotisjuhlabussi.

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

KIMMO NYLANDER

9502 – 9522 Scania

PERTTI LEINOMÄKI

9502	SGK-921	95-12	09-12
9503	SGK-704	96-01	09-12
9504	SGK-717	96-01	09-12 a
9505	VGL-363	96-01	09-12
9506	SGK-716	96-01	09-12
9507	SGK-711	96-01	09-12
9508	SGK-715	96-01	09-12
9509	SGK-713	96-01	09-12
9510	SGK-732	96-01	09-12
9511	VGL-362	96-01	09-12
9512	VGL-356	96-01	09-12
9513	VGL-409	96-01	09-12
9514	VGL-358	96-01	09-12
9515	VGL-361	96-01	09-11
9516	VGL-410	96-01	09-12
9517	VGL-432	96-01	09-12
9518	VGL-411	96-01	09-12 b
9519	VGL-433	96-01	09-12 b
9520	VGL-412	96-01	09-12 b
9521	VGL-413	96-01	09-12 b
9522	VGL-442	96-01	09-12 b

Alusta	Scania CN113CLL
Kori	Scania MaxCi
Pituus	11700 mm
Akseliväli	6000 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Brose ZB 100, kauko-ohjattavat nelinauhaiset
Paikkoja	39+28

a) HKL:n uusi-ilme syksyllä 1996. Oli tarkoitus ottaa käyttöön siitä lähtien koko uudessa kalustossa. Loppujen lopuksi vain kaksi autoa (9504+9616) teipattiin näin. (2000-luvulla autoihin tosin laitettiin taakse oranssi-vihreä-sininen raita).

b) Ylimääräinen lastenvaunutila keskioven etupuolella läppäistuimella.

Useisiin autoihin vaihdettiin myöhemmin matriisi-, mosaiikki- tai led-kilvet.

PERTTI LEINOMÄKI

Etumatalia. Autoja kutsuttiin hintti-Scanioiksi.

KIMMO NYLANDER

PERTTI LEINOMÄKI

9601, 9602 Volvo / Carrus

PERTTI LEINOMÄKI

9601	KGV-312	96-06	01-00
9602	FCC-599	96-08	01-00

Alusta	Volvo B10LA
Kori	Carrus K204 City U
Pituus	18000 mm
Akseliväli	5100 / 740 mm
Ovet	2-2-2-1 (9601), 2-2-2-0 (9602)
Kilvet	Vantron, kauko-ohjattavat nelinauhaiset
Paikkoja	49+61 (9601), 57+49 (9602)

Kokomatalia.

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

9603 – 9606 Scania / Carrus

PERTTI LEINOMÄKI

9603	KGT-819	96-04	10-12
9604	KGT-832	96-04	10-12
9605	KGT-906	96-04	10-12
9606	KGT-882	96-04	07-02

Alusta	Scania L113TLL 6x2
Kori	Carrus K204 City L
Pituus	14500 mm
Akseliväli	7000 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Vantron, kauko-ohjattavat nelinauhaiset
Paikkoja	55+39

Etumatalia.

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

9607 – 9610 Mercedes-Benz

PERTTI LEINOMÄKI

9607	KGT-902	96-05	07-09
9608	KGT-903	96-05	07-09
9609	KGT-904	96-05	07-09
9610	KGT-905	96-05	07-09

Alusta	Mercedes-Benz O 405 N
Kori	Mercedes-Benz O 405 N
Pituus	11890 mm
Akseliväli	5880 mm
Ovet	2-2-2
Kilvet	Vantron, kauko-ohjattavat nelinauhaiset
Paikkoja	38+56

Kokomatalia.

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

9611 – 9620 Volvo / Carrus

PERTTI LEINOMÄKI

9611	VGL-773	96-03	09-12 a
9612	VGL-781	96-03	09-11
9613	VGL-803	96-03	09-12 b
9614	VGL-811	96-03	09-12
9615	VGL-832	96-03	09-12
9616	JBU-713	96-04	09-12 c
9617	JBU-734	96-04	10-01
9618	JBU-754	96-04	09-12
9619	JBU-762	96-04	09-12
9620	JBU-828	96-04	09-12

a) Vaihdettu myöhemmin led-kilvet, joissa myös määränpääteksti, vaikka kilpiaukko vain numerokilven levyinen.

b) Sai pian käyttöönoton jälkeen muista poikkeavat Askon valmistamat istuimet.

c) HKL:n uusi ilme-kokeilussa 9504:n kanssa.

Alusta	Volvo B10L
Kori	Carrus K204 City U
Pituus	12400 mm
Akseliväli	6250 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Vantron, kauko-ohjattavat nelinauhaiset
Paikkoja	36+34

Kokomatalia.

PERTTI LEINOMÄKI

KIMMO NYLANDER

PERTTI LEINOMÄKI

9621 – 9625, 9828 – 9831 Volvo / Carrus

PERTTI LEINOMÄKI

9621	FCC-621	96-07	12-06
9622	FCC-624	96-07	11-12
9623	FCC-625	96-07	10-08
9624	FCC-638	96-07	06-01
9625	FCC-632	96-07	11-12
9828	TIO-251	98-09	12-06
9829	TIO-266	98-09	12-06
9830	TIO-276	98-09	12-02
9831	TIO-273	98-09	12-06 a

a] Vaihdettu matriisikilvet määränpäänäytöllä.

Alusta	Volvo B10B LMF
Kori	Carrus K204 City M
Pituus	12860 mm
Akseliväli	6700 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Nelinauhaiset, etukilpi määränpäätekstillä.
Paikkoja	45+31

Puolimatalia.
Seutuliikenneautoja, verhot, pehmeät istuimet.

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

1565 Ford

PERTTI LEINOMÄKI

1565 LIE-687 97-00 08-00

Alusta	Ford Transit
Kori	Matcar (sisustus)
Pituus	5370 mm
Akseliväli	3570 mm
Ovet	1-0-0
Kilvet	Ei kilpiä
Paikkoja	14

PERTTI LEINOMÄKI

9701 – 9706 Volvo / Carrus

PERTTI LEINOMÄKI

9701	MIC-635	98-00	10-12
9702	LIC-998	98-01	10-12
9703	CCO-601	98-01	10-12
9704	CCO-625	98-01	10-03
9705	LIC-963	98-01	10-12
9706	LIC-990	98-01	10-10 a

a] Mitron lcd-kilvet määränpäätekstillä.

Alusta	Volvo B10L
Kori	Carrus K204 City U
Pituus	12850 mm
Akseliväli	6700 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Vantron, kauko-ohjattavat nelinauhaiset
Paikkoja	41+29

Kokomatalia.

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

9801 – 9811 Volvo / Carrus

PERTTI LEINOMÄKI

9801	CCO-955	98-03	13-00
9802	CCO-961	98-03	13-02
9803	CCO-962	98-03	13-00
9804	CCO-972	98-03	12-12
9805	CCO-973	98-03	13-06
9806	CCM-108	98-03	13-02
9807	CCM-115	98-03	13-08
9808	CCM-110	98-03	14-03
9809	CCM-147	98-03	13-06
9810	CCM-148	98-03	12-06
9811	LIJ-353	98-03	13-01

Alusta	Volvo B10BLE VTA-6x2
Kori	Carrus K204 City L
Pituus	14500 mm
Akseliväli	7000 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Vantron, kauko-ohjattavat nelinauhaiset
Paikkoja	57+32

Etumatalia.

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

9812, 9855 Scania DAB

PERTTI LEINOMÄKI

9812	CCO-779	98-02	06-12
9813>9855			
	CCO-772	98-02	06-12 a

a) STA:lla käytössä, nro 399, tak. HKL:lle helmikuussa 2000 numerolle 9855.

Alusta	Scania DAB S11 Mk III
Kori	Scania DAB S11 Mk III
Pituus	8660 mm
Akseliväli	6350 mm
Ovet	1-1-0
Kilvet	Mobitec Zebra 100, kauko-ohjattavat nelinauhaiset
Paikkoja	21+19

Kokomatalia.
Portaaton hydraulinen voimansiirto.

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

9813 Csepel / Ikarus

KIMMO NYLANDER

9813 TIO-186 98-08 08-01

Alusta	Csepel 613
Kori	Ikarus E91
Pituus	7830 mm
Akseliväli	3650 mm
Ovet	1-2-0
Kilvet	Matriisikilvet, etu- ja sivukilvessä myös tekstinäyttö (ei käytössä)
Paikkoja	19+12

Etumatala.

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

9814 – 9824 Volvo / Carrus

PERTTI LEINOMÄKI

9814	LIJ-469	98-05	10-12	
9815	LIJ-470	98-05	10-12	
9816	LIJ-508	98-05	10-12	
9817	LIJ-494	98-05	10-05	
9818	LIJ-506	98-05	10-05	
9819	LIJ-552	98-05	10-01	
9820	LIJ-512	98-05	10-12	
9821	LIJ-544	98-05	10-05	a
9822	LIJ-623	98-05	10-12	a
9823	LIJ-623	98-05	10-12	a
9824	LIJ-651	98-05	10-03	a

a) Mitron lcd-kilvet.

Alusta	Volvo B10L-CNG
Kori	Carrus K204 City U
Pituus	12400 mm
Akseliväli	6250 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Vantron, kauko-ohjattavat nelinauhaiset a)
Paikkoja	37+33

Kokomatalia.
Maakaasukäyttöisiä.

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

PERTTI LEINOMÄKI

9825 – 9827 Mercedes-Benz

PERTTI LEINOMÄKI

9825	NCM-850	99-01 04-05
9826	NCM-992	99-01 04-05
9827	NCM-947	99-01 04-05

Alusta	Mercedes-Benz O 530
Kori	Mercedes-Benz Citaro
Pituus	11950 mm
Akseliväli	5850 mm
Ovet	2-2-2
Kilvet	Matriisi-numeronäytöt
Paikkoja	38+56

Kokomatalia.

PERTTI LEINOMÄKI

JUHANA NORDLUND

9832 – 9841, 9900 Scania

JUHANA NORDLUND

9832	NCM-989	99-01 04-11
9833	NCM-963	99-01 10-06
9834	NCM-938	99-01 10-06
9835	NCM-930	99-01 10-06
9836	NCM-997	99-01 10-06
9837	KGY-888	99-01 10-06
9838	NCM-982	99-01 10-06
9839	KGY-887	99-01 10-06
9840	KGY-890	99-01 10-06
9841	KGY-886	99-01 10-06
9900	LIS-503	99-05 10-06

Alusta	Scania CN94UB
Kori	Scania OmniCity
Pituus	12000 mm
Akseliväli	6000 mm
Ovet	2-2-2
Kilvet	Mobitec Zebra 300TD, matriisi-numeronäytöt
Paikkoja	38+56

Kokomatalia.
Kutsumanimenä Lego.

JUHANA NORDLUND

PERTTI LEINOMÄKI

KIMMO NYLANDER

9842 – 9851 Mercedes-Benz

KIMMO NYLANDER

9842	FCX-653	98-11	08-01
9843	FCX-713	98-11	07-12
9844	FCX-724	98-11	07-12
9845	FCX-758	98-11	07-12
9846	FCX-757	98-11	07-12
9847	FCX-767	98-11	07-12
9848	NCM-831	98-11	07-12
9849	FCX-723	98-11	07-12
9850	FCX-840	98-11	07-12
9851	FCX-815	98-11	07-12

Alusta	Mercedes-Benz O 405 N
Kori	Mercedes-Benz O 405 N
Pituus	11890 mm
Akseliväli	5880 mm
Ovet	2-2-2
Kilvet	Brose matriisi-numeronäytöt
Paikkoja	38+50

Kokomatalia.

PERTTI LEINOMÄKI

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

32 – 36, 9852 – 9854 Volvo / Carrus

KIMMO NYLANDER

9852	FCX-753	98-12	13-12 a
9853	FCX-765	98-12	12-06 a
9854	FCX-780	98-12	12-04 a
32	ZIX-110	00-07	10-08
33	ZIX-131	00-07	13-10
34	ZIX-181	00-07	15-06
35	ZIX-180	00-07	15-06
36	ZIX-197	00-07	11-08

a) Ei määränpäätekstiä.

Alusta	Volvo B10BLE
Kori	Carrus K204 City L
Pituus	12950 mm
Akseliväli	6700 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Mitron lcd, osassa ei määränpäätekstiä
Paikkoja	43+27, 43+22

Kokomatalia.

PERTTI LEINOMÄKI

KIMMO NYLANDER

9901 – 9911 Volvo / Carrus

JUHANA NORDLUND

9901	XIR-655	99-05	12-00
9902	XIR-716	99-05	13-01
9903	XIR-736	99-05	11-04
9904	XIR-754	99-05	13-01
9905	JCX-943	99-05	11-09
9906	JCX-947	99-05	12-01
9907	JCX-974	99-05	12-08
9908	JCX-981	99-05	13-01
9909	JCZ-100	99-05	13-01
9910	JCZ-107	99-05	13-01
9911	JCZ-116	99-05	13-01

Alusta	Volvo B10L-CNG
Kori	Carrus K204 City U
Pituus	12850 mm
Akseliväli	6700 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	41+24

Kokomatalia.
Maakaasukäyttöisiä.

PERTTI LEINOMÄKI

KIMMO NYLANDER

14 – 22, 9912 – 9932 Volvo

KIMMO NYLANDER

Alusta	Volvo B7L
Kori	Volvo 7000 (Carrus K206)
Pituus	12790 mm (9912-9932), 12890 mm (14-22)
Akseliväli	6820 mm
Ovet	2-2-2
Kilvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	39+27

Kokomatalia.

9912	VIT-712	99-10	13-12 a
9913	VIT-618	99-10	13-12
9914	VIT-620	99-10	13-10
9915	VIT-636	99-10	13-12
9916	VIT-667	99-10	13-12
9917	VIT-680	99-10	13-00
9918	VIT-674	99-10	13-00
9919	VIT-679	99-10	13-00
9920	TYB-785	99-11	13-00
9921	TYB-778	99-12	13-00
9922	VIT-692	99-11	13-00
9923	TYB-782	99-11	13-00
9924	TYB-791	99-12	13-00
9925	TYB-798	99-12	13-00
9926	TYB-787	99-12	13-00
9927	TYB-805	99-12	13-00
9928	TYB-812	99-12	13-00
9929	VIT-721	99-10	13-00
9930	VIT-722	99-11	13-00
9931	TYB-783	99-12	13-00
9932	LYF-353	00-01	13-00
14	MYF-394	00-06	14-00
15	MYF-402	00-06	14-00
16	MYF-415	00-06	14-00
17	MYF-451	00-06	14-00
18	MYF-485	00-06	14-00
19	MYF-524	00-06	13-09
20	NEF-196	00-06	14-00
21	NEF-195	00-06	14-00 b
22	ZIZ-756	00-06	14-00

a) Uutena Jyväskylän Paikallisliikennepäivillä. Sitten Birminghamissa Coach & Bus 99 -näyttelyssä. Helsingin Energian valobussina 15.11. – 17.12. 1999. Matkustamoon asennettiin pitkävartiset lukuvalot, jotka jäivät autoon pitkäksi aikaa kampanjan jälkeenkin.

b) Säilytetty museoautona.

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

9933 Citroën

JUHANA NORDLUND

9933 IYE-274 00-01 13-00

Linjakilven ainoa teksti ”Palvelulinja Servicelinje”. Linjatunnus irtolapulla.

Alusta	Citroën Jumper 2,5TD Fourgon
Kori	HP-korit (sisustus)
Pituus	6190 mm
Akseliväli	3700 mm
Ovet	1-0-0
Kilvet	Edessä matala tekstikilpi, ei muita kilpiä.
Paikkoja	14

Etumatala.
Manuaalivaihteet, puolituristi.

Tämä Citroën sai uutena kaikkien aikojen suurimman tunnisteen 9933. Suurin numero on kuitenkin tulkinnanvarainen. Vuoden 2004 syksyllä nimittäin saatiin Taksikuljetus Oy:ltä vuokralle samantapainen Citroën (ks. sivu 54). Tuohon aikaan siirrettiin jo STA:n bussien numeroita HelBiä varten HKL:n kaluston jälkeen (9934-9952). Tuo Citroën sai tunnisteensa tähän perään eli numeron 9953, mikä oli nyt kaikkien aikojen suurin HKL-numero. Lasketaanko sitä kuitenkaan mukaan, koska auto oli vain hetken vuokralla, ja numero oli jo HelBin ajan mukainen?

PERTTI LEINOMÄKI

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

1 – 3 Scania / Carrus

PERTTI LEINONMÄKI

1	ZIZ-758	00-06 16-08
2	ZIZ-759	00-06 16-07
3	ZIV-756	00-06 16-08

Alusta	Scania L94UB 6x2
Kori	Carrus K204 City L
Pituus	14500 mm
Akseliväli	7000 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	51+36

Etumatalia.

PERTTI LEINONMÄKI

JUHANA NORDLUND

4 – 8 Scania / Ikarus

PERTTI LEINOMÄKI

4	ZIX-285	00-08	15-06
5	ZIX-281	00-08	15-06
6	ZIX-283	00-08	15-12
7	ZIX-284	00-08	15-12
8	ZIX-286	00-08	11-12 a

a] Lainassa Westendin Linjalla vuonna 2000.

Alusta	Scania L94UB 6x2
Kori	Ikarus E94
Pituus	14500 mm
Akseliväli	6980 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	51+46

Etumatalia.

PERTTI LEINOMÄKI

JUHANA NORDLUND

9 – 13 Scania / Lahti

JUHANA NORDLUND

9	MYF-567	00-05	13-12
10	MYF-566	00-05	13-10
11	MYF-604	00-05	13-12
12	MYF-605	00-05	13-12
13	MYF-601	00-05	13-12

Alusta	Scania N94UB 4x2
Kori	Lahti 402
Pituus	13300 mm
Akseliväli	7000 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	40+34

Kokomatalia.

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

23 – 31 Mercedes-Benz

JUHANA NORDLUND

23	ZIX-290	00-08	13-01
24	ZIX-214	00-08	13-01
25	ZIX-318	00-08	12-12
26	ZIX-332	00-08	12-12
27	ZIX-271	00-08	12-12 a
28	ZIX-307	00-08	13-01
29	ZIX-348	00-08	12-05
30	ZIX-344	00-08	10-10
31	MYF-232	00-08	10-00

a] Välillä lainassa Westendin Linjalla.

Alusta	Mercedes-Benz O 405 N
Kori	Mercedes-Benz O 405 N
Pituus	11890 mm
Akseliväli	5880 mm
Ovet	2-2-2
Kllvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	38+50

Kokomatalia.

PERTTI LEINOMÄKI

JUHANA NORDLUND

37 – 46, 111 – 113 Scania / Lahti

PERTTI LEINOMÄKI

37	ZIX-190	00-07	15-06
38	ZIX-192	00-07	15-06
39	ZIX-191	00-07	15-08
40	ZIX-189	00-07	15-08
41	XIR-446	00-09	15-08
42	XIR-505	00-09	15-08
43	GEJ-279	00-10	15-08
44	GEJ-278	00-10	15-08
45	GEJ-280	00-10	15-08
46	GEJ-300	00-10	15-08
111	ZIJ-246	01-04	15-06
112	ZIJ-244	01-04	15-06
113	AYU-199	01-05	15-06

Alusta	Scania L94UB 4x2
Kori	Lahti 402
Pituus	13400 mm
Akseliväli	7130 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	46+30

Etumatalia.

PERTTI LEINOMÄKI

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

101, 102 Volvo / Carrus

PERTTI LEINOMÄKI

101	EZF-190	01-08	17-06
102	EZF-194	01-08	17-06

Alkuaan rekisteritunnukset olivat samat mutta asennettu väärinpäin. Asia korjattiin myöhemmin.

Alusta	Volvo B10BLE VTA-6x2
Kori	Carrus K204 City L
Pituus	14500 mm
Akseliväli	7000 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	51+36

Etumatalia.

KIMMO NYLANDER

JUHANA NORDLUND

103 – 110 Scania / Ikarus

KIMMO NYLANDER

103	ZIJ-239	01-05	13-12
104	ZIJ-238	01-05	12-05
105	AYU-198	01-05	13-12
106	AYU-197	01-05	10-12
107	AYU-196	01-05	12-06
108	AYU-195	01-05	14-01
109	AYU-194	01-05	13-12
110	AYU-193	01-05	13-01

Alusta	Scania L94UB 4x2
Kori	Ikarus E94
Pituus	13060 mm
Akseliväli	6870 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	43+37

Etumatalia.

JUHANA NORDLUND

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

114, 115 Scania / Lahti

JUHANA NORDLUND

114	EZF-214	01-08	14-12
115	RMI-447	01-12	13-02

114 ensimmäinen valmistettu Scala.

Alusta	Scania N94UB 4x2
Kori	Lahti Scala
Pituus	12700 mm
Akseliväli	6400 mm
Ovet	1-2-2
Kilvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	36+40 (114), 36+35 (115)

Kokomatalia.
Verhot. Poikkeava ovijärjestys suunniteltu avorahastusta varten.

JUHANA NORDLUND

KIMMO NYLANDER

116, 117 Scania / Ikarus

JUHANA NORDLUND

116	ZIJ-242	01-06 12-06
117	ZIV-973	01-06 12-06

117 ex. Metsälän Linja vuodelta 2000, aluksi valkopohjaisessa Stainless steel bodyframe -mainosvärityksessä. 116 Metsälän Linjalle tilattu. Aluksi kokovalkoinen. Molemmat teipattiin sinisiksi hopearaidoin ja kultanumeroin vuonna 2003.

Alusta	Scania L94UB 4x2
Kori	Ikarus E94
Pituus	13060 mm
Akseliväli	6870 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Kolminauhaiset numerokilvet
Paikkoja	43+37

Etumatalia.

KIMMO NYLANDER

PERTTI LEINOMÄKI

KIMMO NYLANDER

118 Citroën

KIMMO NYLANDER

118 EZA-801 01-08 14-00

a) Linjakilven ainoa teksti ”Palvelulinja Servicelinje”. Linjatunnus irtolapulla.

Alusta	Citroën Jumper 2,8HDI Fourgon
Kori	HP-korit (sisustus)
Pituus	6210 mm
Akseliväli	3700 mm
Ovet	1-0-0
Kilvet	Edessä matala tekstikilpi, ei muita kilpiä a)
Paikkoja	14

Etumatala.
Manuaalivaihteet, puolituristi.

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

119 – 123, 268, 269 Volkswagen / Kutsenits

KIMMO NYLANDER

119	EZI-814	02-01	09-04
120	EZI-815	02-01	09-00
121	EZI-816	02-01	09-05
122	EZI-817	02-01	08-12
123	EZI-818	02-01	09-00
268	NEY-484	02-08	08-12
269	NEY-524	02-08	08-12

a) Etukilven tekstiosassa ainoastaan ”Palvelulinja Servicelinje”.

Alusta	Volkswagen Caravelle (Transporter) T4
Kori	Kutsenits City III
Pituus	6920 mm
Akseliväli	3320 mm
Ovet	2-0-1
Kilvet	Edessä yksinauhainen numerokilpi ja tekstikilpi, ei muita kilpiä a)
Paikkoja	17+5

Kokomatalia.

KIMMO NYLANDER

JUHANI POUSSA

KIMMO NYLANDER

201 – 228 Volvo

PERTTI LEINOMÄKI

201	FFJ-861	02-05 12-05
202	FFJ-789	02-04 07-01
203	FFJ-797	02-05 07-04
204	FFJ-785	02-05 14-01
205	FFJ-787	02-05 14-01
206	FFJ-799	02-05 07-12
207	FFJ-786	02-05 07-12
208	FFJ-791	02-05 13-12
209	FFJ-784	02-05 06-12
210	FFJ-798	02-05 13-04
211	FFJ-788	02-05 07-03
212	FFJ-809	02-05 07-08
213	FFJ-800	02-05 13-12
214	FFJ-783	02-05 07-12
215	FFJ-810	02-05 12-12
216	FFJ-778	02-05 12-00
217	FFJ-801	02-05 14-03
218	FFJ-811	02-05 07-12
219	FFJ-812	02-05 12-00
220	FFJ-833	02-05 12-12
221	FFJ-834	02-05 13-01
222	FFJ-855	02-05 12-12
223	FFJ-859	02-05 07-08
224	FFJ-860	02-05 12-12
225	FFJ-871	02-05 07-12
226	FFJ-858	02-05 13-01
227	FFJ-853	02-05 13-01
228	FFJ-873	02-05 08-02

Alusta	Volvo B10BLE-CNG 6x2
Kori	Volvo 8500 LE (Säffle)
Pituus	14490 mm
Akseliväli	7000 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	51+36

Etumatalia.
Maakaasukäyttöisiä. Kutsuttiin nimellä Säffle-daami.

JUHANA NORDLUND

KIMMO NYLANDER

229 – 232 Volvo

JUHANA NORDLUND

229	FFJ-884	02-05 13-01
230	FFJ-885	02-05 13-01
231	FFJ-886	02-05 01-01
232	FFJ-838	02-05 13-01

Alusta	Volvo B10BLE-CNG
Kori	Volvo 8500 LE (Säffle)
Pituus	13100 mm
Akseliväli	7000 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	42+23

Etumatalia.
Maakaasukäyttöisiä.

PERTTI LEINONMÄKI

233 – 242 Scania / Lahti

KIMMO NYLANDER

233	EZI-757	02-04	15-06	a
234	EZI-760	02-04	15-06	a
235	FFJ-769	02-04	15-06	b
236	FFJ-768	02-04	15-05	b
237	FFJ-836	02-04	15-06	
238	FFJ-837	02-04	16-01	
239	FFJ-922	02-05	16-01	
240	FFJ-921	02-05	16-01	
241	FFJ-919	02-05	16-01	
242	FFJ-920	02-05	16-01	

a] Uutena vähän aikaa kultanumeroin.
b] Uutena ajoon aluksi ilman kylkinumeroita.

Alusta	Scania L94UB 4x2
Kori	Lahti Scala
Pituus	13500 mm
Akseliväli	7200 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	47+26

Etumatalia.

JUHANA NORDLUND

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

243 – 259 Scania / Lahti

JUHANA NORDLUND

243	AZN-831	02-07	15-00
244	NEY-542	02-07	15-00
245	NEY-595	02-08	15-10
246	NEY-594	02-07	15-00
247	NEY-592	02-07	15-10
248	NEY-541	02-07	15-00
249	NEY-591	02-08	15-00
250	NEY-590	02-08	18-06
251	NEY-596	02-08	15-09
252	NEY-631	02-08	18-06
253	NEY-630	02-08	18-06
254	ZOF-237	02-08	18-06
255	ZOF-239	02-08	18-06
256	ZOF-238	02-08	18-08
257	LRF-911	02-10	18-06
258	LRF-912	02-10	18-06
259	LRF-938	02-10	18-06

Alusta	Scania L94UB 4x2
Kori	Lahti Scala
Pituus	13500 mm
Akseliväli	7200 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	46+37 (243-249), 47+36 (250-259)

Etumatalia.

KIMMO NYLANDER

KARI KÄMÄRÄINEN

KARI KÄMÄRÄINEN

260 – 264 Scania / Ikarus

JUHANA NORDLUND

260	ZOF-210	02-08	08-12
261	ZOF-209	02-08	08-12
262	ZOF-207	02-08	08-12
263	ZOF-211	02-08	08-12
264	ZOF-208	02-08	08-12

Alusta	Scania L94UB 4x2
Kori	Ikarus E94F
Pituus	13500 mm
Akseliväli	7200 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	50+34

Etumatalia.

JUHANA NORDLUND

265 – 267 Mercedes-Benz / Kutsenits

KIMMO NYLANDER

265	NEX-456	02-05	08-12	
266	NEY-528	02-08	09-12	b
267	NEY-577	02-08	09-04	b

a) Tekstikilvessä ainoastaan ”Palvelulinja Servicelinje”
b) Erilainen kojetaulu, kuin 265:ssä.

Alusta	Mercedes-Benz Vario O 815 D
Kori	Kutsenits City V
Pituus	8240 mm
Akseliväli	5000 mm
Ovet	2-0-1
Kilvet	Yksinauhaiset numerokilvet, edessä lisäksi tekstikilpi a)
Paikkoja	25+15

Kokomatalia.
Autojen kutsumanimenä aluksi vankivaunu, sittemmin vanki-Mersu, koska ne näyttivät takaapäin katsottuna amerikkalaisilta vankienkuljetusautoilta.

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

270 Citroën

KIMMO NYLANDER

270 AZP-387 02-11 08-12

a] Kilven ainoa teksti ”Palvelulinja Servicelinje”. Linjatunnus irtolapulla.

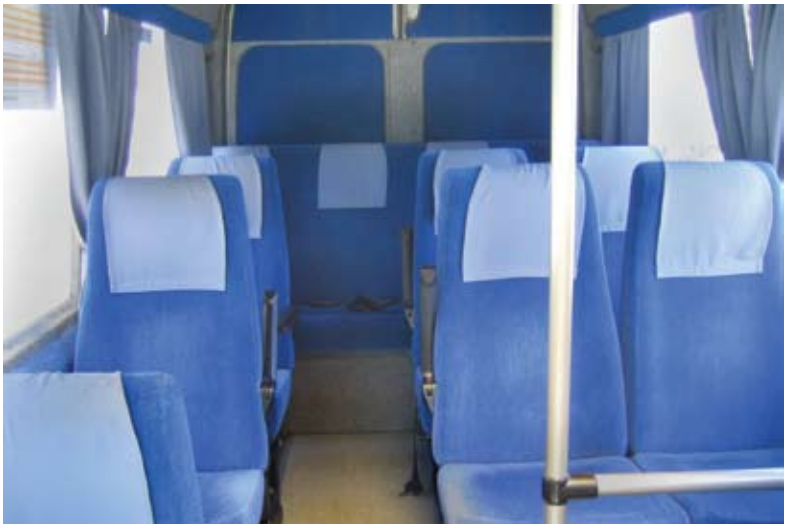
Alusta	Citroën Jumper 2,8HDI Fourgon
Kori	HP-korit (sisustus)
Pituus	6290 mm
Akseliväli	3700 mm
Ovet	1-0-0
Kilvet	Edessä matala tekstikilpi, ei muita kilpiä a]
Paikkoja	15

Etumatala.
Manuaalivaihteet, puolituristi, Jumper face-lift-malli.

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

301 – 311 Scania / Lahti

JUHANA NORDLUND

301	KUY-983	03-08	19-06
302	KUY-984	03-08	19-06
303	KUY-988	03-08	16-06
304	KUY-987	03-08	18-12
305	KUY-986	03-08	19-06
306	KUY-985	03-08	19-06
307	TVF-758	03-10	20-03
308	IOG-963	03-10	19-10
309	IOG-962	03-10	19-10
310	IOG-982	03-10	19-10
311	IOG-991	03-10	20-04

Alusta	Scania L94UB 4x2
Kori	Lahti Scala
Pituus	13500 mm
Akseliväli	7200 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	47+35

Etumatalia.

KIMMO NYLANDER

JUHANI POUSSA

312 – 315 Scania / Ikarus

JUHANA NORDLUND

312	TVF-865	03-08 15-06
313	TVF-866	03-08 15-01
314	TVF-862	03-08 15-02
315	TVF-864	03-08 15-01

Alusta	Scania L94UB 4x2
Kori	Ikarus E94F
Pituus	13500 mm
Akseliväli	7200 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	50+36

Etumatalia.

JUHANA NORDLUND

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

401 – 423 Scania / Ikarus

JUHANA NORDLUND

401	IHG-114	04-01	15-06
402	IHG-111	04-01	15-06
403	IHG-110	04-01	15-10
404	IHG-117	04-01	15-09
405	IHG-115	04-01	15-09
406	RMY-543	04-01	15-06
407	RMY-542	04-01	15-09 a
408	RMY-540	04-01	15-09
409	RMY-541	04-01	15-09
410	RMY-544	04-01	15-08
411	BJF-891	04-01	20-04 b
412	BJF-893	03-12	15-06
413	BJF-897	03-12	15-06
414	JFM-226	04-01	15-06
415	BJF-896	04-01	15-06
416	JFM-228	04-01	15-09
417	BJF-892	04-01	15-06
418	JFM-222	03-12	15-08
419	BJF-895	03-12	15-06
420	JFM-221	04-01	15-09
421	JFM-223	04-01	15-06
422	JFM-227	04-01	15-08
423	JFM-224	04-01	15-01

a] Vaihdettu matriisikilvet.
b] Museoauto, yksityisomistuksessa.

Alusta	Scania L94UB 4x2
Kori	Ikarus E94F
Pituus	13500 mm
Akseliväli	7200 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	50+36

Etumatalia.

JUHANA NORDLUND

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

424 – 428 Scania / Lahti

JUHANA NORDLUND

424	TEG-977	04-01	20-04
425	TEG-978	04-01	20-04
426	TEG-981	04-01	17-07
427	TEG-979	04-01	17-07
428	TEG-980	04-01	17-07

Alusta	Scania L94UB 4x2
Kori	Lahti Scala
Pituus	13500 mm
Akseliväli	7200 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	46+35

Etumatalia.

JUHANA NORDLUND

JUHANA NORDLUND

429, 430 Scania / Lahti

KIMMO NYLANDER

429	XKG-660	04-08	16-08
430	XKG-661	04-08	16-08

Alusta	Scania L94UB 4x2
Kori	Lahti Scala
Pituus	12900 mm
Akseliväli	6600 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	43+43

Etumatalia.

JUHANA NORDLUND

501 – 503 Scania / Lahti

JUHANA NORDLUND

501	JGB-671	04-12	17-04
502	JGB-672	04-12	17-05
503	JGB-673	04-12	17-05

Alusta	Scania L94UB 4x2
Kori	Lahti Scala
Pituus	12900 mm
Akseliväli	6600 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Mitron lcd, myös määränpääteksti
Paikkoja	43+43

Etumatalia.

JUHANA NORDLUND

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

Vuokralla olleet autot

PERTTI LEINOMÄKI

STA 285 Volvo / Ikarus

STA 285 OGV-643 97-02 97-00

Alusta	Volvo B10BLE (1996)
Kori	Ikarus E94
Pituus	12000 mm
Akseliväli	5930 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Nelinauhaiset numerokilvet
Paikat	38+30

Etumatala.

PERTTI LEINOMÄKI

83, 84 Neoplan

83	OYH-442	04-09	04-12
84	OYH-634	04-09	04-12

Alusta	Neoplan N8008 (1996)
Kori	Neoplan Metroliner
Pituus	8000 mm
Akseliväli	4200 mm
Ovet	1-2-0
Kilvet	Edessä ja sivulla matriisi-tekstinäyttö.
Paikkoja	17+13

Kokomatalia. Sittemmin takaisin Porin Linjoille (numerot 14 ja 20).

Bussien numerointi

HKL aloitti vuonna 1972 vuosilukupohjaisen järjestelmän, jossa kolmimerkkisen tunnisteen ensimmäinen numero määräytyi auton hankintavuoden mukaan (esimerkiksi 1972, 200-sarja). Vuonna 1985 siirryttiin neljään numeroon, jossa kaksi ensimmäistä merkkiä kertoivat vuosiluvun (8501...). 2000-luvulla sama järjestelmä periaatteessa jatkui (0001...). Etunollia ei kuitenkaan merkitty, joten vuoden 2000 bussit numeroitiin ykköstä ylöspäin ja vuoden 2001 autot 101:stä lähtien. Vuodenvaihteen uudet vaunut saivat pitkään tunnisteensa vanhan vuoden mukaan, mutta 2003 alkaen tulevan vuoden mukaan. Poikkeuksen vuosilukujärjestelmästä muodostivat HKL:n 1500-virkasarja sekä ammattioppilaitoksen kouluautot (11...23, vuodesta 2000 alkaen 5000-sarja).

Tämä vuosilukukäytäntö todettiin niin hyväksi, että sitä jatkettiin myös Helsingin Bussiliikenne Oy:llä. STA:n linjaliikennekalusto sijoitettiin kussakin vuosilukusarjassa HKL:n autojen perään, turistibussit kuitenkin 5000-sarjaan. STA:n kaluston tunnisteita alettiin vaihtaa jo syksyllä 2004.

9137 – 9141 Volvo / Wiima

JUHANA NORDLUND

9137	BGE-647	04-09	07-06	a
9138	BGE-665	04-09	07-02	b
9139	CBB-270	04-09	07-05	c
9140	CBB-267	04-09	07-06	d
9141	BGE-658	04-09	07-05	e

Suomen Turistiauto Oy:n autoja.
Jäivät pysyvästi taloon (HelB) uusilla numeroilla.
a) STA 108 > HelB 9204
b) STA 107 > HelB 9203
c) STA 109 > HelB 9205
d) STA 110 > HelB 9206
e) STA 106 > HelB 9202

Alusta	Volvo B10M Mk 3 (1992)
Kori	Wiima K202
Pituus	12520 mm
Akseliväli	6000 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Nelinauhaiset numerokilvet
Paikkoja	41+32

Korkealattiaisia. Allison-vaihteisto.

Nämä STA:n Volvot 106-110 vuokrattiin HKL-Bussiliikenteen kalustopulaa helpottamaan syksyllä 2004. Ne saivat numerot 9137-9141 HKL:n 91-autojen perään siitä huolimatta, että STA:laiset olivat vuodelta 1992. Niitä ei jostain syystä numeroitu alkuperäisjärjestyksessä, kuten oheisesta taulukosta ilmenee. Välittömästi tämän jälkeen ryhdyttiin STA:n kalustoa siirtämään uusille HelB-numeroille. Nämäkin bussit saivat uudet 92-alkuiset tunnisteet, joten ne kulkivat 91-numeroillaan vain hetken.

PERTTI LEINOMÄKI

KIMMO NYLANDER

KIMMO NYLANDER

82 Citroën

82 CFB-717 04-09 08-12

Helsingin Palveluauto 12.

Alusta	Citroën 2,8HDI Fourgon (2001)
Kori	HP-korit (sisustus)
Pituus	6210 mm
Akseliväli	3700 mm
Ovet	1-0-0
Kilvet	Ei kilpiä
Paikkoja	14

Etumatala.
Manuaalivaihteet, puolituristi. Jäi pysyvästi taloon (HelB).

KIMMO NYLANDER

81 Mercedes-Benz

81 VAF-846 04-10 14-00

a) Tuulilasin alareunassa kolminauhainen isoissa busseissa vuoronumeronäyttönä käytetty kilpi. Nauhat liikkuivat vaakatasossa.

Alusta	Mercedes-Benz Sprinter 412 D (2001)
Kori	Mercedes-Benz Sprinter
Pituus	6540 mm
Akseliväli	4030 mm
Ovet	2-0-0
Kilvet	a)
Paikkoja	14+2

Etumatala.
Helsingin Palveluauto 11. Puolituristi-istuimet, mutta ei verhoja. Jäi pysyvästi taloon (HelB).

KIMMO NYLANDER

9953 Citroën

9953 OIY-118 04-10 05-01

Taksikuljetus Oy:n auto. Manuaalivaihteet. Puolituristi.

Alusta	Citroën Jumper 2,5TD Fourgon (1999)
Kori	HP-korit (sisustus)
Pituus	6190 mm
Akseliväli	3320 mm
Ovet	1-0-0
Kilvet	Ei kilpiä.
Paikkoja	14

Etumatala.

9412 – 9416 Volvo / Lahti

KIMMO NYLANDER

9412	JBM-997	04-00	08-12
9413	JBM-998	04-00	08-12
9414	KGJ-143	04-00	08-12
9415	OGE-470	04-00	08-12
9416	KGJ-180	04-00	08-12

Suomen Turistiauto 261-265. Siirtyivät HelBille.

Alusta	Volvo B10BLE (1994)
Kori	Lahti 402
Pituus	12000 mm
Akseliväli	5850 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Nelinauhaiset numerokilvet
Paikkoja	37+31

Etumatalia.

KARI KÄMÄRÄINEN

Koekäytössä olleet autot

PERTTI LEINONMÄKI

9202 MAN

9202 TFJ-800 91-12 92-00

Alusta	MAN NL 202 (käyttöön 1990)
Kori	MAN NL 202
Pituus	11675 mm
Akseliväli	5875 mm
Ovet	2-2-0
Kilvet	Matriisi-tekstikilvet. HKL käytti vain linjanumeroa.
Paikkoja	Ei tiedossa

Kokomatala.

PERTTI LEINONMÄKI

TKL 209 Volvo / Carrus-Wiima

TKL 209 MFL-312 93-01 93-00
Tampereen kaupungin liikennelaitoksen auto 209.

Alusta	Volvo B10M Mk 3 6x2 (1992)
Kori	Carrus-Wiima 202
Pituus	14500 mm
Akseliväli	7000 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Kolminauhainen numerokilpi edessä ja takana, edessä myös tekstikilpi
Paikkoja	54+24

Korkealattiainen.

PERTTI LEINONMÄKI

CBH-196 Mercedes-Benz

Ei nroa CBH-196 93-03 93-00
Esittelyauto.

Alusta	Mercedes-Benz O 405 GN
Kori	Mercedes-Benz O 405 GN
Pituus	17820 mm
Akseliväli	5725/4350 mm
Ovet	2-2-2-0
Kilvet	Edessä kolminauhainen numerokilpi. Muut kilvet eivät käytössä
Paikkoja	Ei tiedossa

Kokomatala.

KIMMO NYLANDER

YAR-639 Mercedes-Benz / Lahti

YAR-639 94-07 94-07
Käytössä 11. – 15.7.1994. Vehon ja Lahden autokorin esittelyauto.

Alusta	Mercedes-Benz O 405 N
Kori	Lahti 402
Pituus	12000 mm
Akseliväli	5880
Ovet	2-2-1
Kilvet	Kaksinauhaiset numerokilvet, edessä myös tekstikilpi
Paikkoja	38+30

Kokomatala.

PERTTI LEINONMÄKI

TKL 210 Volvo / Carrus

TKL 210 HGL-609 95-05 95-00
Tampereen kaupungin liikennelaitoksen auto 210.

Alusta	Volvo B10BLE 6x2 (1995)
Kori	Lahti 402
Pituus	14500 mm
Akseliväli	6900 mm
Ovet	2-2-1
Kilvet	Kolminauhaiset numerokilvet, edessä myös tekstikilpi
Paikkoja	55+31

Etumatala.

Kouluauto

JUHANI POUSSA

23 Volvo / Lahti

23>5023 CAN-975 99-00 12-00

Alusta	Volvo B10M Mk 3 (1990)
Kori	Lahti Eagle 451
Pituus	13000 mm
Akseliväli	6500
Ovet	1-0-1
Kilvet	Matalat tekstikilvet (nauhat)
Paikkoja	62

Korkealattiainen täysturisti.

Ex. Pukkilan Liikenne 5. Numero muutettu 5023:ksi vuonna 2000. Helsingin kaupungin liikennealan ammattioppilaitoksen opetustoimin-ta tapahtui pääasiallisesti sillä kalustolla, joka esiteltiin Siniset bussit II -kirjassa. Niiden jälkeen tuli vain tämä yksi uusi kouluauto.

HKL:n bussilinjat 1992

14 Eira – Pajamäki
14B Eira – Meilahden klinikat
15 Hernesaari – Kamppi – Jätkäsaari
15B Kamppi – Jätkäsaari
16 Munkkisaari – Kulosaari – Herttoniemi (M)
17 Merikatu – Itä-Pasila (Messukeskus)
18 Kruununhaka – Kamppi – Munkkivuori
20 Erottaja – Lauttasaari (Katajaharju)
20N Lauttasaari – Erottaja – Kannelmäki
21V Asema-aukio – Lauttasaari (Vattuniemi)
22 Itä-Pasila – Suursuo
23 Rautatientori – Länsi-Pasila – Ruskeasuo
23N Rautatientori – Länsi-Pasila – Ruskeasuo
24 Erottaja – Seurasaari
32 Simonkenttä – Etelä-Haaga
33 Munkkiniemi – Tarvo
42 Erottaja – Kannelmäki
46 Simonkenttä – Kannelmäki – Hakuninmaa
50 Sompasaari – Sörnäinen – Pajamäki
52 Vanhakaupunki – Oulunkylä – Munkkiniemi
55 Marian sairaala – Koskela
55A Hietaniemi – Marian sairaala – Koskela
57 Itäkeskus (M) – Käpylä – Munkkiniemi
58 Itäkeskus (M) – Munkkivuori
58A Itäkeskus (M) – Meilahden klinikat
59 Herttoniemi (M) – Pitäjänmäen teollisuusalue
62 Rautatientori – Pirkkola
64 Rautatientori – Itä-Pakila
64N Rautatientori – Käpylä – Itä-Pakila
64S Kasarmitori – Oulunkylä (Patola)
65A Lauttasaari – R:tori – Oulunkylä (Veräjämäki)
65N Rautatientori – Oulunkylä (Veräjämäki)
66 Rautatientori – Maunula – Länsi-Pakila
66A Lauttasaari – Rautatientori – Länsi-Pakila
71 Rautatientori – Pihlajisto – Pihlajamäki
71S Kasarmitori – Käpylä – Pihlajamäki
71V Rautatientori – Pihlajamäki
73 Rautatientori – Puistolan asema – Suutarila
77 Rautatientori – Jakomäki
77A Puistola – Jakomäki – Malmi – Puistola
77B Puistola – Malmi – Jakomäki – Puistola
79 Herttoniemi (M) – Malmi
80 Roihupelto – Herttoniemi (M) – Länsi-Herttoniemi
80A Viilarintie – Herttoniemi (M) – Länsi-Herttoniemi
80N Rautatientori – Kulosaarentie – Länsi-Herttoniemi
83 Herttoniemi (M) – Tammisalo
84 Herttoniemi (M) – Laajasalo (Gunillantie)
85 Herttoniemi (M) – Yliskylä – Jollas
85N Rautatientori – Yliskylä – Jollas
86 Herttoniemi (M) – Santahamina
86B Herttoniemi (M) – Gunillantie – Santahamina
86N Rautatientori – Santahamina
86S Kasarmitori – Santahamina
87 Herttoniemi (M) – Laajasalo (Öljysatama)
88 Herttoniemi (M) – Yliskylä – Kaitalahti
90 Itäkeskus (M) – Vuosaari (Kallvikintie)
90A Itäkeskus (M) – Vuosaari (telakka)
90B Itäkeskus (M) – Vuosaari (Kallvikintie/Porslahdentie)
90N Rautatientori – Vuosaari (Kallvikintie/Porslahdentie)
91 Itäkeskus (M) – Puotila – Vartioharju
91V Itäkeskus (M) – Puotila
92 Itäkeskus (M) – Myllypuro
93 Herttoniemi (M) – Marjaniemi – Itäkeskus (M)
93B Herttoniemi (M) – Tammisalo – Itäkeskus (M)
93N Rautatientori – Tammisalo - Marjaniemi – Itäkeskus
94 Itäkeskus – Kontula (M) – Kontulankaari
94A Itäkeskus (M) – Kontula (M) – Mellunmäki (M)
94B Kotikonnuntie – Kontula (M) – Kurkimäki
94B Rautatientori – Kontula (Kotikonnuntie)
94N Rautatientori – Myllypuro – Kontulankaari
95 Itäkeskus (M) – Vartioh. – Kontula (M) - Keinutie
95N Rautatientori – Puotila – Vesala
96 Itäkeskus (M) – Vuosaari (Porslahdentie)
96S Kasarmitori – Vuosaari (Porslahdentie)
97 Itäkeskus (M) – Mellunmäki (M)
97N Rautatientori – Mellunmäki – Länsimäki
98 Itäkeskus (M) – Vuosaari (Kallahti)
01N Rautatientori – Konala
02N Rautatientori – Kannelmäki
03N Rautatientori – Mellunkylä – Itäkeskus
04N Rautatientori – Laajasalo – Vuosaari - Itäkeskus
05N Rautatientori – Koskela – Jakomäki
06N Koskela – Lauttasaari – Koskela – Siltamäki

HKL-Bussiliikenteen linjat 2004

11 Herttoniemi (M) – Korkeasaari (Mustikkamaa)
14 Eira – Pajamäki
14B Hernesaari – Meilahden klinikat
16 Hernesaari – Kulosaari – Herttoniemi (M)
17 Merikatu – Itä-Pasila (Messukeskus)
18 Kruununhaka – Kamppi – Munkkivuori
21V Asema-aukio – Lauttasaari (Vattuniemi)
23 Rautatientori – Pasila – Invalidisäätiö
23N Rautatientori – Pasila – Ruskeasuo
30 Areena – Töölön tulli – Ruskeasuo – Areena
46T Kannelmäen asema – Hakuninmaa
50 Sompasaari – Sörnäinen – Pajamäki
54 Itäkeskus (M) – Pitäjänmäki
55 Marian sairaala – Koskela
55A Hietaniemi – Marian sairaala – Koskela
57 Itäkeskus (M) – Käpylä – Munkkivuori
58 Itäkeskus (M) – Pasila – Munkkivuori
58B Itäkeskus (M) – Meilahden klinikat
59 Herttoniemi (M) – Ilmala
65A Lauttasaari – R:tori – Oulunkylä (Veräjälaakso)
65N Rautatientori – Oulunkylä (Veräjälaakso)
66 Rautatientori – Maunula – Länsi-Pakila
66A Lauttasaari – Rautatientori – Länsi-Pakila
67 Rautatientori – Torpparinmäki
67X Rautatientori – Torpparinmäki
68 Rautatientori – Latokartano
70 Rautatientori – Siltamäki – Suutarila
70T Kamppi – Töölö – Siltamäki – Suutarila
70V Rautatientori – Suutarila
71 Rautatientori – Pihlajisto – Pihlajamäki
71V Rautatientori – Pihlajamäki – Pukinmäki
73B Rautatientori – Malmi
78 Vuosaari (M) – Mellunmäki – Malmi
79 Herttoniemi (M) – Malmi
80 Roihupelto – Herttoniemi (M) – Länsi-Herttoniemi
80A Viilarintie – Herttoniemi (M) – Länsi-Herttoniemi
80N Rautatientori – Kulosaari – Länsi-Herttoniemi
81 Herttoniemi (M) – Herttoniemenranta
83 Herttoniemi (M) – Tammisalo
84 Herttoniemi (M) – Laajasalo (Gunillantie)
85 Herttoniemi (M) – Yliskylä – Jollas
85N Rautatientori – Yliskylä – Jollas
86 Herttoniemi (M) – Santahamina
86B Herttoniemi (M) – Gunillantie - Santahamina
86N Rautatientori – Santahamina
87 Herttoniemi (M) – Laajasalon öljysatama
88 Herttoniemi (M) – Yliskylä – Kaitalahti
90 Itäkeskus (M) – Vuosaari (Kallvikintie)
90A Uutela – Vuosaari (M) – Satama
90B Rastila (M) – Vuosaari (M) – Kallvikint./Porsl.t.
90N Rautatientori – Vuosaari – Kallvikint./Porsl.t.
91 Itäkeskus (M) – Puotila – Vartioharju
92 Itäkeskus (M) – Myllypuro
92N Rautatientori – Myllypuro – Kontula
93 Herttoniemi (M) – Marjaniemi – Itäkeskus (M)
93B Herttoniemi (M) – Tammisalo – Itäkeskus (M)
93N Rautatientori – Tammisalo – Marjaniemi - Vuosaari
94 Itäkeskus (M) – Kontula (M) – Kontulankaari
94A Itäkeskus (M) – Kontula (M) – Mellunmäki (M)
94B Kurkimäki – Kivikko – Kontula (M) – Kotikonnuntie
94N Rautatientori – Kivikko – Kontulankaari
94V Kontula (M) – Kivikko
95 Itäkeskus (M) – Vartioharju – Kontula (M) – Keinutie
95N Rautatientori – Puotila – Vesala
96 Rastila (M) – Vuosaari (M) – Porslahdentie
96V Vuosaari (M) - Porslahdentie
97 Itäkeskus (M) – Mellunmäki
97N Rautatientori – Mellunmäki – Länsimäki
98V Itäkeskus (M) – Kallahti – Vuosaari (M)
109 Helsinki – Jorvi
120 Helsinki – Orion
121 Helsinki – Kuitinmäki / Puolarmetsä
122 Helsinki – Friisilänaukio / Holmanmäki
324 Helsinki – Kalajärvi
345 Helsinki – Rinnekoti
452 Helsinki – Myyrmäki
453 Helsinki – Martinlaakso
500T Lauttasaari – Tapiola
505 Verkkosaari – Pasila – Puolarmetsä
518 Sörnäinen – Jakomäki – Kuninkaanmäki
550 Itäkeskus (M) – Westendinasema
730 Helsinki – Päiväkumpu – Leppäkorpi
732 Helsinki – Havukoski
734 Helsinki – Päiväkumpu
740 Helsinki – Nissas
741 Helsinki – Kolohonganmäki
741N Helsinki - Kuninkaanmäki
742 Helsinki – Kolohonganmäki
746 Helsinki – Kolohonganmäki
P2 Haagan palvelulinja
P4 Kontulan palvelulinja
P5 Munkkiniemen palvelulinja
P6 Vuosaaren palvelulinja
P7B Vuosaaren palvelulinja
P7C Vuosaaren palvelulinja
P10 Kallio – Koskela -palvelulinja
P11 Mellunmäki – Myllypuro -palvelulinja
P12 Haagan palvelulinja
P13 Pitäjänmäki – Kannelmäki -palvelulinja
P14 Töölön palvelulinja
P16 Pasila – Vallila -palvelulinja
P17 Pakila – Oulunkylä -palvelulinja
P18 Puistolan palvelulinja
P19 Laajasalon palvelulinja
P20 Vartioharjun palvelulinja